ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 62.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 3-го Августа. — 1837 — *Wilno. Wtorek. 3-go Sierpnia.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 27-го Іюля.

11-го Іюля, въ Воскресенье, Его Императорское Высочество Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, по отслушаніи Божественной Литургіи, въ половинѣ десятаго часа утра оставилъ Тулу, и по проѣздѣ чрезъ городъ Алексинъ, въ пять часовъ по полудни прибылъ въ Калугу. Немедленно по прибытіи Его Высочества, имѣли счастіе представляться Августѣйшему Путешественнику Калужскій Гражданскій Губернаторъ, Губернскій Предводитель Дворянства и другіе почетнѣйшія лица. Тогда же принесено было отъ лица Калужскаго дворянства и купечества всеподданнѣйшее приглашеніе на балъ, который Его Высочество и благоволилъ почтить своимъ посѣщеніемъ того же вечера.

12-го числа, Государь Наслѣдникъ удостоивши принять губернскихъ чиновниковъ, и дворянство и почетнѣйшее духовенство и купечество, присутствовалъ при разводѣ Калужскаго внутренняго гарнизоннаго баталіона; послѣ чего изволилъ обозрѣвать заведенія Приказа Общественнаго Призрѣнія, Калужскій артиллерійскій паркъ, подвижный паркъ 6-го Пѣхотнаго Корпуса и тюремный замокъ, и посѣтилъ Губернскую Гимназію и выставку мануфактурныхъ и естественныхъ произведеній.

Въ семъ часовъ вечера, Его Высочество ѣздилъ за городъ въ Лаврентьевскій Монастырь, служащій мѣстомъ пребыванія Калужскаго Епископа.

13-го числа, Государь Цесаревичъ, въ восемь часовъ утра, выѣхалъ изъ Калуги и продолжалъ шествіе по тракту на Смоленскъ; въ семь часовъ вечера прибылъ въ Вязьму, гдѣ осмотрѣвши окрестныя поля, ознаменованныя достопамятными военными событіями въ 1812 году, изволилъ расположиться на ночлегъ.

14-го числа, помолившись въ церкви Аркадьевской женской обители, Государь Наслѣдникъ, въ семь часовъ утра, выѣхалъ изъ Вязьмы, въ часъ по полудни обозрѣлъ Дорогобужъ, во время проѣзда чрезъ оный, въ 13-ти верстахъ отъ него, по дорогѣ, остановилъ вниманіе свое на позиціи при селѣ Усвятьѣ. На станціи Бредихино Его Высочество встрѣченъ былъ Генералъ-Губернаторомъ Генералъ-Адъютантомъ *Дьяковымъ*; въ двѣнадцати верстахъ предъ Смоленскомъ, Государь Великій Князь изволилъ сѣсть верхомъ, и въ сопровожденіи Генералъ-Губернатора и своей свиты осматривалъ поле сраженія при Любинѣ, и по совершеніи сего осмотра, безостановочно продолжалъ путь до Смоленска, куда прибылъ въ девять часовъ вечера, и помолившись въ великолѣпномъ соборномъ храмѣ Смоленскія Божія Матери Одигитрія, расположился въ отведенномъ для Его Высочества домѣ Дворянскаго Собранія.

15-го числа, Государь Цесаревичъ, удостоивши принять губернскихъ чиновъ, дворянство и почетнѣйшее духовенство и купечество и помолившись въ церкви Смоленскія Божія Матери надъ Днѣпровскими воротами, изволилъ быть у развода и обозрѣвать древнія стѣны и валъ, военный госпиталь, Гимназію, У-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 27-go Lipca.

Dnia 11 go Lipca, w Niedzielę, Jego Cesarska Wysokość Następca Cesarzewicz Jego Mość, po wysłuchaniu Mszy Swiętey, o pół do dziesiątey zrana, opuścił Tułę i, przejechawszy miasto Alexin, o godzinie piątey z południa przybył do Kaługi. Wkrótce po przybyciu Jego Wysokości, mieli szczęście przedstawiać się Nayjaśnieyszemu Podróżnemu Kałuski Cywilny Gubernatór Gubernialny Marszałek Dworzaństwa i inne znacznieysze Osoby. W tymże czasie od Kałuskiego Dworzaństwa i Kupiectwa podane było nayuniżeńsze zaproszenie na bal, który Jego Wysokość raczył uszczęśliwić swą bytnością tegoż wieczora.

Dnia 12-go, Następca Cesarzewicz, zaszczyciwszy przyjęciem Urzędnikow Gubernialnych, Dworzaństwo, znakomitsze Duchowieństwo i Kupiectwo, był obecnym na zmianie straży Kałuskiego wewnętrznego batalionu Garnizonowego; poczém raczył oglądać zakłady Urzędu Powszechnego Opatrzenia, Kałuski park Artylleryi, ruchomy park 6-go Korpusu pieszego i zamek Turemny, tudzież odwiedził Gubernialne Gimnazyum i wystáwę produktow rękodzielniczych i naturalnych.

O godzinie 7-ey wieczorem Jego Wysokość jezdził za miasto do Monasteru Sw. Wawrzyńca, który służy za mieysce pobytu Biskupa Kałuskiego.

Dnia 13 go, Cesarzewicz Jego Mość, o godzinie 8-ey zrana, wyjechał z Kaługi, i dalszą podróż odbywał traktem do Smoleńska; o godzinie 7-ey wieczorem, przybył do Wiazmy, gdzie, po obeyrzeniu pól okolicznych, oznamionowanych pamiętnemi wypadkami woyny w roku 1812, raczył rozłożyć się na nocleg.

Dnia 14-go, po złożeniu modłow w cerkwi Arkadyewskiego klasztoru Panien, Cesarzewicz Następca o godzinie 7-ey zrana, wyjechał z Wiazmy, o pierwszey z południa obeyrzał Dorohobuż, podczas swojego przejazdu przez to miasto, i o trzynaście wiorst od niego w drodze, zwrócił swą uwagę na pozycye przy wsi Uświacie. Na stacyi Bredichino Jego Wysokość był spotkany przez Jenerał-Gubernatora Jenerał Adjutanta *Diakowa*; o dwanaście wiorst przed Smoleńskiem, Wielki Xiążę raczył siąśdź na koń, i w towarzystwie Jenerał-Gubernatora i swojego orszaku oglądał pole bitwy pod Lubinem, a po tém obeyrzeniu odbywał swą podróż bez zatrzymania się do Smoleńska, dokąd przybył o godzinie dziewiątey wieczorem, i po złożeniu modłow w spaniałey świątyni Smoleńskiey Nayświętszey Panny Przewodniczki i Opiekunki Podróżnych, rozłożył się w przygotowanym dla Jego Wysokości domu Dworzańskiego zgromadzenia.

Dnia 15-go, Cesarzewicz Jego Mość, zaszczyciwszy przyjęciem Urzędnikow Gubernialnych, Dworzaństwo oraz znakomitsze Duchowieństwo i Kupiectwo, i po złożeniu modłow w cerkwi Nayświętszey Boga-Rodzicy Smoleńskiey nad bramą Dnieprowską, raczył znaydować się na zmianie straży i oglądać starożytne mury i wał,

чилище дѣтей канцелярскихъ служителей, батальонъ военныхъ кантонистовъ и тюремный замокъ, и съ особеннымъ вниманіемъ разсматривалъ выставку мануфактурныхъ и естественныхъ произведеній. Послѣ обѣда, Государь Великій Князь изволилъ ходить по тѣмъ частямъ городоваго вала, на которыя направлены были главныя нападенія Французовъ, и еще разъ заходить въ соборъ, чтобъ обозрѣть оный съ большимъ вниманіемъ. Вечеромъ Его Высочество присутствовалъ на балѣ, данномъ дворянствомъ.

16-го числа, Государь Наслѣдникъ, въ десять часовъ утра, отправился по тракту на городъ Красный, и разсматривалъ всѣ позиціи 1812 года на разстояніи отъ Корытни до Краснаго, и въ семь часовъ вечера изволилъ обратно прибыть въ Смоленскъ. Вечеромъ, при стеченіи многочисленной публики, Его Высочество прогуливался въ городскомъ саду, называемомъ Блонье. Во всѣ три вечера пребыванія Великаго Князя въ Смоленскѣ, городъ былъ великолѣпно иллюминованъ. (*С. П.*)

— Высочайшимъ Приказомъ отъ 13 Іюля, назначаются: Командующими резервными дивизіями. Командиръ 2-й бригады 15-й Пѣхотной дивизіи, Генералъ-Маіоръ *Романовичъ 1-й*, 2-го Пѣхотнаго Корпуса. Командиръ 2-й бригады 2-й Пѣхотной дивизіи, Генералъ-Маіоръ *Анненковъ 2-й*, 5 го Пѣхотнаго Корпуса,— оба съ состояніемъ по Арміи. Командирами бригадъ. Состоящій по Арміи Генералъ-Маіоръ Князь *Волконскій 2-й*, 2-й бригады 2-й Пѣхотной дивизіи. Состоящій по Арміи Генералъ-Маіоръ *Ахлестышевъ*, 2-й бригады 15-й Пѣхотной дивизіи.

— За выслугу узаконенныхъ сроковъ, при усердномъ и безпорочномъ отправленіи своихъ должностей, слѣдующіе чиновники (въ числѣ прочихъ) Всемилостивѣйше пожалованы: Коллежскіе Совѣтники: Виленской Медико-Хирургической Академіи Ординарные Профессоры: ДокторъМедицины иХирургіи Константинъ *Порцïанко* и Докторъ Медицины Иванъ *Беркманъ*, въ Статскіе Совѣтники; — чиновникъ особыхъ порученій, Надворный Совѣтникъ, Камергеръ Викентій *Пелгинскій* въ Коллежскіе Совѣтники,— Виленской Медико-Хирургической Академіи Бухгалтеръ, Титулярный Совѣтникъ Яковъ *Каленкевичъ*, въ Коллежскіе Ассессоры.

—Новгородскаго Графа *Аракчеева* Кадетскаго Корпуса Баталіонному Командиру, Полковнику *Струмилѣ*, Всемилостивѣйше пожалованы въ вѣчное и потомственное владѣніе двѣ тысячи десятинъ земли.

— На пароходѣ *Наслѣдникъ* прибыли изъ Травемюнде въ здѣшнюю столицу Его Свѣтлость Герцогъ *Бернгардъ* Саксенъ-Веймарскій съ сыномъ, Принцемъ *Вильгельмомъ*, и Генералъ-Адъютантъ Графъ *Орловъ*. (*С. П.*)

Каменецъ-Подольскъ.

25-го Іюня настоящаго года, день рожденія Всеавгустѣйшаго Монарха нашего, этотъ день торжественный для цѣлой Россіи, ознаменованъ былъ для Каменца-Подольскаго особеннымъ торжествомъ по случаю заложенія зданія Подольской Губернской Гимназіи.

Господинъ Попечитель Кіевскаго Учебнаго Округа Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *фонъ Брадке*, по переводѣ Подольской Губернской Гимназіи, изъ мѣста прежняго ея существованія— Уѣзднаго города Винницы, въ Каменецъ-Подольскій, видя неудобство помѣщенія оной въ зданіи бывшаго здѣсь Уѣзднаго Училища, ходатайствовалъ о возведеніи новаго зданія для ней вмѣстѣ съ благороднымъ на 64 человѣка Пансіономъ, на счетъ процентовъ отъ капитала, составившагося изъ разновременныхъ пожертвованій Дворянства Подольской Губерніи. Въ 10 день Іюля 1836 года послѣдовало Высочайшее Его Императорскаго Величества соизволеніе на постройку 3 этажнаго Каменецъ-Подольской Гимназіи зданія; производство строенія возложено на особую Временную Строительную Коммиссію, составленную изъ Почетнаго Попечителя, Директора, Инспектора, одного Старшаго Учителя Гимназіи и Архитектора, подъ непосредственнымъ руководствомъ Г. Попечителя Округа.— Предположенное такимъ образомъ зданіе нынѣ 25 Іюня было къ общей радости заложено.— Закладка происходила слѣдующимъ образомъ:

По отправленіи Божественной Литургіи и молебствія о здравіи и благоденствіи Его Императорскаго Величества и всего Августѣйшаго Дома въ здѣшнемъ Кафедральномъ соборѣ, Преосвященнымъ *Евгеніемъ* Викаріемъ Подольской Епархіи, всѣ бывшіе въ церкви отправились къ мѣсту заложенія Гимназіи.— Процессія открыта была учениками Гимназіи, шедшими по сторонамъ пути, впереди крестнаго хода песены были цеховыя знамена, хоругви и кресты, за которыми слѣдовалъ Преосвященный *Евгеній* съ Почетнѣйшимъ Духовенствомъ, сопровождаемый

szpital woyskowy, gimnazyum, szkołę dzieci kancellaryynych służących, batalion kantonistów woyskowych i zamek turemny, ze szczególną uwagą obeyrzał wystawę płodów rękodzielniczych i naturalnych. Po obiedzie Wielki Xiąże Jego Mość raczył chodzić po tych częściach mieskiego wału, na które skierowane były główne uderzenia Francuzów, i jeszcze raz zachodzić do soboru, dla obeyrzenia go z pilną uwagą. Wieczorem, Jego Wysokość był obecnym na balu, przez Dworzaństwo danym.

Dnia 16 go, Cesarzewicz Jego Mość, o godzinie dziesiątey zrana, wyjechał traktem na miasto Kraśne, i oglądał wszystkie pozycye 1812 roku na przestrzenie od Korytni do Kraśnego, a o godzinie siódmey wieczorem raczył na powrót przybydź do Smoleńska. Wieczorem wśród napływu liczney publiczności, Jego Wysokość przechadzał się po mieskim ogrodzie, nazywanym Błonie. Przez całe trzy wieczory pobytu Wielkiego Xiążęcia w Smoleńsku, miasto było spaniale oświecone.

— Przez Naywyższy Rozkaz dzienny, pod dniem 13 Lipca, naznaczeni: dowodzącemi dywizyami odwodowemi: Dowódca 2-ey brygady 15-ey dywizyi pieszey, Jenerał-Major *Romanowicz* 1-szy, 2-go korpusu piechoty. Dowódca 2-ey brygady 2-ey dywizyi pieszey, Jenerał-Major *Annenkow 2-gi*, 5-go korpusu piechoty, — Oba z liczeniem się w Armii. Dowódcami brygad, liczący się w armii Jenerał Major Xiąże *Wołkoński 2 gi*, 2-ey brygady 2-ey dywizyi pieszey; liczący się w armii Jenerał-Major *Achlestyszew*, 2-ey brygady 15-ey dywizyi pieszey.

— Za wysługę lat, obok gorliwego i nienagannego pełnienia obowiązków, następni urzędnicy, (w liczbie innych) podniesieni zostali do rangi Radzcy Stanu: Radzcy Kollegialni: Professorowie zwyczayni Wileńskiey Medyko-Chirurgiczney Akademii: Doktor Medycyny i Chirurgii Konstanty *Porcyanko* i Doktor Medycyny Jan *Bärckmann*; — Radzcy Kollegialnego: urzędnik do szczególnych poleceń Ministeryum Skarbu, Radźca Dworu, Szambelan Wincenty *Pełczyński*; — Assessora Kollegialnego: Buchhalter Wileńskiey Medyko-Chirurgiczney Akademii, Radźca Honorowy Jakób *Kalenkiewicz*. (*T. P.*)

— Nowgorodzkiego korpusu kadetow Hrabiego *Arakczejewa*, Półkownikowi dowódcy batalionowemu *Strumille*, Nayłaskawiey darowano na wieczne i potomne posiadanie dwa tysiące dziesięcin ziemi. (*P.P.*)

— Na statku parowym *Następca* przybyli z Trawemünde do stolicy tuteyszey, Jaśnie Oświecony Xiąże *Bernard* Sasko-Weymarski z synem, Xięciem *Wilhelmem*, i Jenerał-Adjutant Hrabia *Orłow*. (*P.P.*)

Kamieniec Podolski.

25 go Czerwca ter. roku, dzień urodzin Nayjaśnieyszego Monarchy naszego, dzień uroczysty dla całey Rossyi, oznamionowany został dla Kamieńca Podolsk. szczególną uroczystością z powodu założenia budowy Podolskiego Gubernialnego Gimnazyum.

Pan Kurator Kijowskiego Naukowego Wydziału Rzeczywisty Radźca Stanu *von Bradke*, po przeniesieniu Podolskiego Gubernialnego Gimnazyum, z pierwszego mieysca jego bytu w Powiatowém mieście Winnicy, do Kamieńca Podolskiego, widząc niedogodność pomieszczenia go w zabudowaniu byłey tuteyszey Powiatowey Szkoły, starał się o wzniesienie nowego dlań zabudowania razem ze Szlachetnym na 64 osoby pensyonem, na rachunek procentów od Kapitału, złożonego z różno-czasowych ofiar dworzaństwa gubernii Podolskiey. Dnia 10-go Lipca 1836-go roku nastało Naywyższe Jego Cesarskiey Mości zezwolenie na wybudowanie trzech piątrowego gmachu dla Kamieniecko Podolskiego Gimnazyum; uskutecznienie budowy poruczone szczególney czasowey Budowniczey Kommissyi, złożoney z honorowego Kuratora, Dyrektora, Inspektora, jednego starszego Gimnazyalnego Nauczyciela i Architekta, pod bezpośrednióm przewodnictwem P. Kuratora wydziału. Zamierzona takim sposobem budowa 25 Czerwca z powszechną radością założona została; założenie odbywało się następującym sposobem:

Po odprawieniu Mszy Swiętey i nabożeństwa za zdrowie i dni szczęśliwe Jego Cesarskiey Mości i całego Nayjaśnieyszego Domu w tuteyszym Katedralnym Soborze, przez Przewielebnego Eugeniusza Wikarego Podolskiey Dyecezyi, wszyscy obecni w Cerkwi udali się na mieysce założenia Gimnazyum. Processyą zaczynali uczniowie Gimnazyum, ktorzy szli po bokach ulicy. Przed processyą niesione były znamiona cechowe, chorągwie i krzyże, za którémi postępował Przewielebny Eugeniusz ze znakomitszém Duchowieństwem w towarzystwie P. Cywilnego Gubernatora *Łaszkarewa* i urzę-

Г. Гражданскимъ Губернаторомъ *Лашкаревымъ* и Чиновниками. Торжественное шествіе сопутствуемо было многочисленнымъ стеченіемъ народа. По прибытіи на предназначенное мѣсто, для того времени украшенное приличнымъ образомъ, совершено обычное молебствіе съ водоосвященіемъ, по окончаніи коего поднесена была Членами Временной Строительной Коммиссіи для окропленія святою водою мѣдная доска, назначенная для заложенія въ основаніе зданія, и прочитана Директоромъ Гимназіи вслухъ всѣхъ предстоявшихъ вырѣзанная на ней слѣдующая надпись:

„Въ благополучное царствованіе Его Императорскаго Величества Государя Императора НИКОЛАЯ I-го.

Во время Министра Народнаго Просвѣщенія Тайнаго Совѣтника Сергія Семеновича *Уварова*.

Во время Попечителя Кіевскаго Учебнаго Округа Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Егора Федоровича *фонъ Брадке*.

Заложено сіе зданіе для Каменецъ-Подолькой Губернской Гимназіи

25-го Іюля 1837 года.

Потомъ Преосвященный *Евгеній* вмѣстѣ съ Ректоромъ Семинаріи Архимандритомъ *Наванаиломъ*, и Его Превосходительство Г. Гражданскій Губернаторъ *Лашкаревъ*, въ сопровожденіи Почетнаго Попечителя Гимназіи *Комара*, Членовъ Строительной Коммиссіи и Губернскаго Архитектора, спустились по лѣсницѣ въ глубину фундамента и положили тамъ на правомъ углу предположеннаго зданія, основные камни, а Члены Строительной Коммиссіи вложили приготовленную доску въ нарочно для нее высѣченный угольный камень.

Въ продолженіи сего времени, когда освящались рвы фундамента, когда много-численные ряды предстоявшихъ окружали какъ бы стеною будущее зданіе и восхищались столь рѣдкимъ зрѣлищемъ, хоръ пѣвчихъ услаждалъ слухъ и сердца Концертомъ Г. *Бортнянскаго*, *Кто Богъ Велій яко Богъ Нашъ*, здѣшній Католическій Епископъ Маститый Старецъ съ почетнымъ своимъ духовенствомъ также находился присовершеніи торжественнаго дѣйствія— По возвращеніи особъ производившихъ закладку на прежнее мѣсто водоосвященія, Законоучитель Гимназіи Протоіерей *Гогоцкій* произнесъ приличную торжеству рѣчь.— Въ заключеніе же всего священнаго дѣйствія, провозглашено было *многолѣтіе* Его Императорскому Величеству и Августѣйшей Его Фамиліи.

Почетный Попечитель Гимназіи отставной Гвардіи Штабъ Ротмистръ *Комаръ*, желая особеннымъ образомъ ознаменовать этотъ торжественный случай— далъ обѣдъ для высшихъ особъ Духовенства, Гражданскихъ Чиновниковъ и Дворянства. Для сего избрана была обширная зала въ домѣ Дворянскаго собранія. Въ продолженіи обѣда, длившагося болѣе двухъ часовъ, провозглашенъ былъ Г. Гражданскимъ Губернаторомъ *Лашкаревымъ* прежде всего тостъ за здравіе Его Императорскаго Величества и Всего Августѣйшаго Дома; въ тоже мгновеніе присутствовавшіе встали съ глубокимъ благоговѣніемъ, а музыка грѣмѣвшая въ продолженіи стола, заиграла: *Боже Царя храни...*— Боже Царя храни, каждый изъ гостей вторилъ во глубинѣ своего сердца; потомъ предложены были тосты за здравіе благодѣтельныхъ Начальниковъ, которые по мановенію обожаемаго Монарха споспѣшествовали желанному началу сего дѣла. Вскорѣ послѣ сего раздавшаяся на бульварѣ музыка, привлекла туда избранное общество; бульваръ Каменецъ-Подольской столькоже прекрасный по своему естественному положенію, какъ и по искуству украшенія, сдѣлался еще прекраснѣе, когда вечеромъ былъ иллюминованъ, когда вензель Государя Императора съ блестящею надъ нимъ короною запылалъ разноцвѣтными огнями, обольщая всѣхъ зрителей мыслію, что между ними присутствуетъ самый виновникъ торжества.

Такъ начинаетъ исполняться желаніе Правительства и вмѣстѣ всѣхъ жителей Подольской Губерніи, видѣть въ Губернскомъ городѣ зданіе соотвѣтствующее достоинству Губернской Гимназіи.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Позень, 15-го Іюля.

Здѣшняя газета сообщаетъ извѣстіе о многихъ пожарахъ, случившихся прошедшаго мѣсяца въ нашемъ Княжествѣ.

— Въ нѣсколькихъ городахъ составились новыя общества, имѣющія цѣлію доставлять одежду нищимъ дѣтямъ; между прочими еврейское общество въ Лешнѣ, снабдило одеждою 25 дѣтей бѣдныхъ посѣщающихъ училище. (*G. C.*)

dników. Uroczystey processyi towarzyszyło mnogie zebranie ludu; po przybyciu na mieysce, i na czas ten stosownie przyozdobione, odbyło się zwyczayne nabożeństwo z poświęceniem, po zakończeniu którego przyniesiona była przez Członkow czasowey budowniczey Kommissyi dla pokropienia święconą wodą mosiężna tablica, przeznaczona do włożenia w fundamentach budowy, i przeczytany głośno przez Dyrektora Gimnazyum w obecności całego zgromadzenia wyrżnięty na niey następujący napis:

„Za szczęśliwego panowania NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA JEGO MOŚCI MIKOŁAJA I-go.

Za czasow Ministra Narodowego Oświecenia Taynego Radzcy Sergiusza Siemionowicza Uwarowa.

Za czasow Kuratora Kijowskiego Naukowego Okręgu Rzeczywistego Radzcy Stanu Grzegorza Fiedorowicza *von Bradke*.

Założona ta budowa dla Ka mieniecko-Podolskiego Gubernialnego Gimnazyum.

25-go Czerwca 1837 roku."

Potém Przewielebny Eugeniusz wespół z Rektorem Seminaryum Archimandrytą *Natanaelem* i JW. P. Cywilny Gubernator *Łaszkarew*, w towarzystwie Honorowego Kuratora Gymnazyum *Komara*, Członków Budowniczey Kommissyi i Gubernialnego Architekta, zeszli po drabinie do fundamentow i złożyli tam w prawym węgle założoney budowy węgielne kamienie, a Członkowie Budowniczey Kommissyi włożyli przygotowaną tablicę do umyślnie na to wydrążonego Kamienia węgielnego.

W przeciągu tego czasu, kiedy się poświęcały rowy fundamentow, kiedy liczne rzędy obecnych otaczały jakby ścianą przyszłą budowę i zachwycały się tak rzadkim widokiem, chor śpiewakow zachwycał słuch i serce śpiewaniem Koncertu P. Bortniańskiego, *Który Bóg Wielki jako nasz*. Tuteyszy Rzymsko-Katolicki Biskup Sędziwy Starzec ze znakomitszém swojém Duchowieństwem także się znaydował przy obchodzie uroczystego aktu. Za powrótem osob, które wykonywały założenie, na uprzednie mieysce poświęcenia, Nauczyciel Religii Protojerey *Gogocki* miał stosowną do obchodu mowę. Na zamknięcie zaś zupełnego Swiętego aktu, zaintonowano *mnogie lata* dla JEGO CESARSKIEY MOŚCI i NAYJAŚNIEYSZEY JEGO Familii.

Honorowy Kurator Gimnazyum odstawny Gwardyi Sztabs-Rotmistrz *Komar*, chcąc szczególnym sposobem oznaczyć to uroczyste zdarzenie, dał obiad dla wyższych Osób Duchowieństwa, Cywilnych Urzędnikow i Dworzaństwa. Do tego obrana była obszerna sala w domu Dworzańskiego zebrania. W czasie obiadu, trwającego przeszło dwie godziny, naypierwiey wniesiony był przez P. Cywilnego Gubernatora *Łaszkarewa* toast za zdrowie JEGO CESARSKIEY MOŚCI i całego NAYJAŚNIEYSZEGO Domu, w tey chwili obecni stali z głębokiém uszanowaniem, a muzyka brzmiąca w czasie obiadu, zagrała: *Boże zachoway Króla...* — Boże zachoway Króla, każdy z gości powtarzał w głębi swojego serca, potém spełniono toasty za zdrowie dobroczynnych Naczelnikow, którzy z woli ubóstwianego MONARCHY dopomagali pożądanemu rozpoczęciu tego dzieła. Wkrótce potém rozlegająca się na bulwarze muzyka, ściągnęła tam zebrane towarzystwo. Bulwar Kamieniecko-Podolski, równie piękny ze swego naturalnego położenia, jak i ze sztucznego przyozdobienia, stał się jeszcze pięknieyszym, kiedy cyfra CESARZA JEGOMOŚCI ze świetną nad nią koroną zajaśniała różno-barwnemi ogniami, łudząc wszystkich widzow myślą, że między niemi jest obecnym sam solenizant uroczystości.

Tak zaczyna się spełniać życzenie Rządu i razem wszystkich mieszkańców Podolskiey Gubernii, oglądania w gubernialném mieście budowy, odpowiadającey godności Gubernialnego Gimnazyum.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

PRUSSY.

Poznań, 15 Lipca.

Gazeta tuteysza donosi o dosyć licznych pogorzelach, zdarzonych zeszłego miesiąca w naszém Xięztwie.

— Po kilku miastach zawiązały się nowe towarzystwa w celu przyozdziewania ubogich dzieci; między innemi gmina żydowska w Lesznie, opatrzyła w odzież 25 biednych do szkoły uczęszczających dzieci. (*G. C.*)

Австрія.

Вѣна, 25-го Iюля.

По извѣстіямъ изъ Ишля, отъ 23 Iюля, Ихъ Вел. Императоръ и Императрица наслаждаются вожделеннымъ здоровьемъ. — 21 ч. Ихъ Импер. ВВ. осматривали тамъ благотворительностью Ея Импер. Высочества Эрцъ-Герцогини *Софіи*, основанную шерстяную прядильню и училища шитья и вязанья для дѣвицъ, въ свободные часы, равно къ нимъ принадлежащую, Надворнымъ Совѣтникомъ Докторомъ *Виперомъ* учрежденную и содержимую прядильню для тѣхъ дѣвицъ, которыя уже оставили училище, гдѣ Ихъ Велич. изволили пробыть цѣлой часъ и потомъ нѣсколько прогуливались — Ненастная погода не дозволила до сихъ поръ Ихъ Им. ВВ. предпринимать дальнѣйшихъ поѣздокъ въ окрестностяхъ Ишля. (*A. P. S. Z.*)

Франція.

Парижъ, 26-го Iюля.

Принцъ *Жоанвильскій* тотчасъ послѣ Iюльскихъ праздествъ отправится въ Тулонъ на кораблѣ *Геркулесъ*. Онъ вѣроятно пробудетъ 6 мѣсяцевъ въ отсутствіи.

— Ожидаемыя назначенія и перемѣны по Префектурамъ, помѣщены въ сегодняшнемъ *Монитерѣ*.

— Министерская вечерняя газета заключаетъ слѣдующее: „Извѣстіе объ умерщвленіи *Абдель-Кадера* изъ Тулонскихъ журналовъ, перепечатанное во многихъ здѣшнихъ газетахъ, донынѣ еще не подтвердилось. Правительство не получило о томъ никакихъ извѣстій.“

— Вчера отъ 7 до 8 молодыхъ врачей, находившихся при здѣшнихъ гошпиталяхъ, отправились въ Неаполь и въ Палермо, помогать заболѣвшимъ тамъ холерою.

— Испанскій Генералъ *Эспеха*, прибывшій за нѣсколько дней въ Парижъ, вчера имѣлъ продолжительное совѣщаніе съ Г. *Моле* и Графомъ *Кампусано*. Говорятъ, что Г. *Эспеха* имѣетъ порученіе набрать солдатъ для новаго иностраннаго легіона, о сформированіи котораго непрестанно думаютъ.

— Правительство сегодня получило слѣдующія телеграфическія депеши: „*Бордо 24 Iюля*. Рапортъ Ген. *Ораа* отъ 16 ч. утромъ полагаетъ уронъ со стороны непріятеля въ сраженіи 15 ч. болѣе чѣмъ на 1,000 человѣкъ, въ томъ числѣ 400 плѣнныхъ, множество дезертеровъ, 45 фургоновъ съ аммуниціею, много оружія и военныхъ снарядовъ. О пути избранномъ *Донъ-Карлосомъ*, ничего вѣрнаго не извѣстно.“— „*Байонна 23 Iюля*. По оффиціальному извѣстію опубликованному 20 ч. въ Сарагоссѣ, *Ораа* напалъ на Карлистовъ 17 ч. при Ампіасѣ и отнялъ у нихъ Хиву. Губернаторъ Теруэля доноситъ о прибытіи 300 раненыхъ, и говоритъ, что сраженіе до ночи продолжалось и непрекратилось еще 18 ч. Сего же числа *Яурегви* напалъ на баталіонъ Карлистовъ при Гумани и убилъ около 100 человѣкъ. Карлисты въ Наваррѣ отступили въ Ульзамскую долину.“— „*Байонна 24 Iюля*. 20 ч. девять Карлистскихъ баталіоновъ и 5 эскадроновъ подъ начальствомъ *Заркатегви* и *Эліо*, между Гаро и Мирандою переправились чрезъ Эбро. Изданная 19 ч. проклямація извѣщаетъ, что это движеніе имѣетъ цѣлію содѣйствовать походу *Донъ-Карлоса* на Мадритъ.“— „*Байонна 24 Iюля, въ* $6\frac{1}{2}$ *часовъ вечера*. Оффиціальное донесеніе *Ораа* опубликовано въ Мадритѣ. Онъ показываетъ уронъ со стороны непріятеля въ 1,000 человѣкъ, въ томъ числѣ 200 плѣнными, самъ же лишился 400 чел. *Эспартеро* будто 19 числа вошелъ въ Куэнсу.“— „*Перпиньянъ 24 Iюля вечеромъ*. Пишутъ изъ Барцелоны отъ 21 ч. что Баронъ *Мееръ* на пути съ конвоемъ въ Пратъ де Леузанъ не смотря на повторяемыя нападенія въ двое превосходящихъ числомъ непріятельскихъ войскъ, счастливо опять достигъ Манрезы. Риполль былъ настигнутъ *Урбистондо*; 23 ч. сильный огонь слышенъ былъ при этомъ городѣ.“— *Journal des Débats* по поводу этихъ депешей дѣлаетъ замѣчанія: „Переправа новой дивизіи Карлистскихъ войскъ чрезъ Эбро еще больше затрудняетъ военныя дѣйствія растянутыя на столь обширномъ пространствѣ. Генералъ *Эспартеро*, достигнувшій Куэнсы для прикрытія Мадрита и нападенія на *Донъ-Карлоса* спереди, тогда какъ другія войска изъ Валенціи, угрожаютъ ему сзади, *Эспартеро*, говоримъ мы, будетъ принужденъ сдѣлать движеніе въ противуположномъ направленіи, чтобы прикрыть линію Дуэро. *Ораа*, который тогда не будетъ въ возможности полагаться на содѣйствіе *Эспартера*, по необходимости долженъ будетъ ограничиться слѣдованіемъ за *Донъ-Карлосомъ*, какъ слѣдовалъ за Генераломъ *Гомецомъ*. Съ другой стороны Нижняя Арагонія и Королевство Валенція, не защищаемыя болѣе войскомъ *Ораа*, будутъ подвержены нападеніямъ

Austrya.

Wiedeń, dnia 25 Lipca.

Podług wiadomości z Ischl pod 23 Lipca, Cesarstwo Ich Mość Cesarz i Cesarzowa cieszą się naylepszém zdrowiem.— D. 21 Ich Cesar. Moście oglądali założoną tam dobroczynnością Jey Cesar. Wys. Arcy-Xiężny *Zofii* przędzarnię wełny, oraz szkołę szycia i roboty dzianey dla małych dziewcząt, w godzinach wolnych, również połączony z tym, a założony i utrzymywany przez Radźcę Dworu Dr. *Wirer* zakład przędzalny dla tych młodych dziewcząt, które już wyszły ze szkoły, gdzie, zabawiwszy godzinę udali się na przejażdżkę.—Zła pogoda dotąd przeszkadza Ich Cesar. Mościom przedsiębrać dalszych przejażdżek w okolicach Ischl. (*A. P. S. Z.*)

Francya.

Paryż, dnia 26 Lipca.

Xiąże *Joinville* wkrótce po uroczystościach Lipcowych uda się do Tulonu na okręcie *Herkules*. Nieobecność jego trwać ma 6 miesięcy.

— *Monitor* udziela dzisia oczekiwane mianowania i zmiany w Prefekturach.

— Ministeryalny dziennik wieczorny zawiera co następuje: „Wiadomość o zamordowaniu *Abdel-Kadera*, która przeszła z dzienników Tulońskich do rozmaitych tuteyszych gazet, dotąd niepotwierdziła się. Rząd również nie otrzymał o tém żadnego doniesienia.”

— Wczora 7 do 8 młodych lekarzy, którzy byli przy tuteyszych szpitalach, udali się do Neapolu i Palermy, dla leczenia tam cholerycznych.

— Jenerał Hiszpański *Espeja*, który przed kilku dniami przybył do Paryża, wczora miał długą konferencyą z P. *Molé* i Hrabią *Campuzano*. Mówią, że Panu *Espeja* polecono zawerbowanie nowey legii zagraniczney, o którey organizacyi ciągle jeszcze myślą.

— Następujące depesze doszły dziś do Rządu: 1) „*Z Bordeaux, 24 Lipca*. Raport Jenerała *Oraa* z dnia 16, podaje stratę nieprzyjacielską w bitwie dnia poprzedzającego stoczoney, przeszło na 1000 ludzi, między któremi 400 jeńców, wielka liczba zbiegów, 45 wozów amunicyynych, niemało broni i sprzętów wojennych. Dokąd się udał *Don Karlos*, nic nie wiadomo.”— 2) „*Z Bayonny, 23 Lipca*. Podług urzędowego zawiadomienia, które na d. 20 w Saragossie ogłoszono, *Oraa* uderzył d. 17 pod Ampias na Karolistów i odebrał im Chiva. Gubernator z Teruel donosi o przybyciu 300 rannych i powiada, że bitwa trwała aż do nocy i została nazajutrz, to jest d. 18, ponowioną. Tegoż dnia uderzył *Jaureguy* na batalion Karolistów pod Humani, którym ubił około 100 ludzi. Karoliści w Nawarze, cofnęli się na dolinę Ulzama.“—3) „*Z Bayonny, 24 Lipca*. Dnia 20 przeprawili się Karoliści między Haro i Miranda w 9 batalionów piechoty i 5 szwadronów jazdy, pod dowództwem Jenerałów *Zarcateguy* i *Elios*. Wydana d. 19 odezwa zapowiada, że to poruszenie ma na celu wspierać marsz *Don Karlosa* ku Madrytowi.“— 4) „*Z Bayonny 24 Lipca o godzinie* $6\frac{1}{2}$ *wieczorem*. Urzędowy raport Jenerała *Oraa*, został w Madrycie ogłoszony. Stratę nieprzyjaciela podaje on na 1000 ludzi, między któremi 200 jeńcow; swoję zaś na 400 ludzi. *Espartero* miał przybyć dnia 19 do Cuença.“— „*Z Perpignan, 24 Lipca wieczorem*. Donoszą z Barcelony pod d. 21 b. m., że Baron *Meer*, idący z transportem do Prats de Leusanes, powrócił szczęśliwie do Manresa, pomimo ponawianych aktów podwóynie przemagającey siły nieprzyjaciela. *Urbistondo* napierał na Ripol; dnia 23 słyszano mocne strzelanie z tego miasta.“— *Dziennik Rozpraw* czyni uwagę z powodu tych depeszy „Przeyście nowey dywizyi woyska Karolistowskiego przez Ebro, jeszcze więcey wikła działanie woienne, rozciągnione na tak wielkiey przestrzeni Jenerał *Espartero*, który przybył do Cuença, dla zasłonienia Madrytu lub dla uderzenia zprzodu na *Don Karlosa*, wtenczas gdy woyska z Walencyi zagrażają mu w odwrócie, *Espartero*, mówimy, będzie przymuszony uczynić odwrót, dla zasłonienia linii Duero. *Oraa*, który wtenczas niebędzie mógł więcey rachować na pomoc *Espartery*, koniecznie się musi ograniczyć na postępowaniu za *Don Karlosem*, jak postępował za *Gomezem*. Z drugiey strony Niższa Arragonia i Królewstwo Walencya, niebronione więcey przez woyska *Oraa*, będą wystawione na rabunki oddziałów Karolistowskich pod dowództwem *Forcadella*, *Quilesa* i *Serradora*. To powszechne rozerwanie sił obustronnych, może tylko przedłużyć woynę na czas nieokreślony, bez wszelkich ważnych wypadkow, dopóki Krystyn ści pozostaną w jedności, i niezdarzy się żadnych poruszeń ludu. Zresztą zawsze utwierdzić się

и опустошенiямъ отрядовъ Карлистскихъ войскъ, подъ начальствомъ *Форкаделла, Квилеца* и *Серрадора.* Это общее разсѣянiе дѣйствующихъ войскъ съ обѣихъ сторонъ, можетъ только продлить войну на неопредѣленное время, безъ всякихъ важныхъ послѣдствiй, пока Христинисты тѣсно между собою соединены, и пока не случится никакихъ народныхъ волненiй. Впрочемъ мы должны всегда оставаться при мнѣнiи, что *Донъ-Карлосъ* не въ состоянiи предпринять что нибудь рѣшительное противъ Мадрита, хотя бы онъ и обратился на взгладъ къ этой столицѣ."

27 го Iюля.

Вчера вполдень Испанскiй Посланникъ Графъ *Кампусано.* принятъ былъ Его В-мъ въ присутствiи всей Кор. Фамилiи и поднесъ Королю письмо Ея Католическаго Величества какъ отвѣтъ на извѣщенiе о бракосочетанiи Герцога *Орлеанскаго.* Кромѣ сего Графу *Кампусано* было поручено поднести Герцогу *Орлеанскому* знаки ордена Золотаго Руна а Герцогинѣ *Орлеанской* знаки ордена Марiи Луизы.

— Графа *Себастiани* сегодня опять ожидаютъ изъ Лондона въ Парижъ. Отсюда онъ отправится къ водамъ въ Виши. Полагаютъ, что его здоровье не дозволитъ ему опять занять свой посольскiй постъ.

— Одинъ только жур. *Presse* содержитъ сегодня слѣдующее извѣстiе: „Одна не слишкомъ подробная телеграфическая депеша, вчера вечеромъ сообщила извѣстiе, что въ Лангрѣ произошли безпорядки, и что Вице-Префектъ принужденъ былъ требовать, чтобы немедленно прислали одинъ баталiонъ пѣхоты. Впрочемъ сомнѣваются, чтобы эти безпорядки были очень важны."

— Всѣмъ слухамъ носящимся о Аббатѣ *де ла Менне* противурѣчитъ извѣстiе, что онъ теперь находится въ загородномъ домѣ одного изъ своихъ друзей въ окрестностяхъ Парижа.

— *Парижскiй Мониторъ* сообщаетъ слѣдующее: „Въ прошедшiй понедѣльникъ 6 молодыхъ дамъ сѣли въ фiакръ и велѣли ѣхать въ Винсанскую рощу. Извощикъ замѣтилъ, что въ этомъ женскомъ собранiи есть какая-то тайна, и что особенно двѣ изъ нихъ казались очень неспокойными. Конечно этому была причина; двѣ эти дамы были нѣкогда очень дружны, но одна изъ нихъ лишила другую любовника. Оставленная любовница, вызвала осчастливленную свою соперницу на пистолеты; послѣдняя приняла дуэль и онѣ наконецъ отправились съ своими секундантками въ Винсанскую рощу. Обѣ соперницы взаимно выстрѣлили; но къ счастiю пистолеты были такъ малы и столь слабо заряжены неопытными руками секундантокъ, что не сдѣлали никакого вреда. Поединщицы, которымъ кажется понравилось это, хотѣли еще перемѣнить нѣсколько пулей; но этого не позволили секундантки, вѣроятно обрадованныя, что все кончилось благополучно, и объявили, что честь обоихъ дамъ удовлетворена. Послѣ того онѣ помирились, — и всѣ дамы, которыя, казалось, сдѣлали большiе успѣхи въ освобожденiи, возвратились въ Парижъ."

— Правительство получило сегодня слѣдующiя телеграфическiя депеши: „*Байонна 25 Iюля въ 3 час. по полудни.* Переходъ *Царiатегви* чрезъ Эбро подтверждается, но *Эскалера* слѣдуетъ за нимъ съ превосходящими силами."— „*Байонна 25 Iюля въ 8 час. вечера.* Карлистскiй Генералъ *Царiатегви*, 20-го ч., безъ всякаго препятствiя, съ 9 батал. и 4 эскадрон. между Гара и Миранда перешелъ чрезъ Эбро. Генералъ *Эскалера* 21 ч. для преслѣдованiя его вышелъ изъ Пампелоны. *Донъ-Карлосъ* предпринявъ контръ-маршъ, 20 ч. прибылъ въ Саррiонъ и 20 ч. ступалъ на Кантавiеха. Полагаютъ что онъ обратно хочетъ перейти чрезъ Эбро; по сему на всѣхъ переходнихъ мѣстахъ этой рѣки получены увѣдомленiя."— „*Нарбонна 26 Iюля. Ораа* 15 ч. въ Бунолѣ опубликовалъ побѣдный бюллетень. Корпусъ *Фрайле* 16 ч. разбитъ при Гатарѣ. *Серрадоръ* снялъ осаду Кастилло. 18 ч. находилось въ Валенцiи 165 плѣнныхъ Карлистовъ и 600 Христиносскихъ раненыхъ; тамъ недостатокъ въ деньгахъ. Въ Барцелонѣ полагали, что *Донъ-Карлосъ* идетъ на Мадритъ."

28-го Iюля.

Въ семъ году празднество Iюльскихъ дней значительно ограничено. Вчерашнiй первый день прошелъ почти совершенно спокойно; только раздѣлены были пособiя между бѣдными. Сегодня съ 6 час. утра фасады церквей завѣшены чернымъ, въ нихъ будутъ паннихиды, привлекшiе большое число слушателей. Въ 10 час., отъ 3—400 Iюльскихъ кавалеровъ отправились въ процессiи къ памятникамъ революцiонныхъ жертвъ. Замѣчено, что ни у одного изъ нихъ не было своего ордена, но каждый имѣлъ въ петлицѣ красный гвоздичный цвѣтокъ.

—Возмущенiе работниковъ въ Лангрѣ, по извѣстiямъ

musiemy w mniemaniu, że *Don Karlos* nie jest w stanie, przedsięwziąć cóś stanowczego przeciwko Madrytowi, chociażby się nawet, pozornie, skierować miał ku tey stolicy."

Dnia 27.

Wczora o południu Poseł Hiszpański Hrabia *Campuzano* przyymowany był przez J. Kr. Mość w gronie całey rodziny Królewskiey i wręczył Królowi list Jey Katolickiey Mości, jako odpowiedź na notę o zaślubienie Xięcia Orleańskiego. Przytém Hrabia *Campuzano* miał polecenie, wręczyć Xięciu Orleańskiemu insignia orderu, Złotego Runa, a Xiężnie Orleańskiey, Orderu Maryi Ludwiki.

— Hrabia *Sebastiani* dzisia z Londynu znowu do Paryża jest oczekiwany. Udaje się on ztąd do wód w Vichy. Rozumieją, że stan jego zdrowia nie dozwoli mu zająć na powrót poselskiego swego urzędu w Londynie.

— Jeden tylko dziennik *Presse* zawiera następującą wiadomość: „Jedna, nie nader dokładna depesza telegraficzna, udzieliła wczora wieczorem wiadomość, że w Langres zaszły rozruchy i że Vice-Prefekt znalazł się spowodowanym, żądać niezwłócznego wysłania jednego batalionu piechoty. Zresztą rozumieją, iż rozruchy te nie są wielkiey wagi."

— Wszystkie o Xiędzu *de la Mennais* rozszerzone pogłoski zbijają się wiadomością, iż się on w tym momencie znayduje na wsi u jednego ze swoich przyjaciół w blizkości Paryża.

— *Monitor Paryzki* opowiada następujące zdarzenie: „Przeszłego poniedziałku wsiadło do fiakru 6 młodych dam i kazały siebie wieźć do lasku Vincennes. Woznica postrzegł, iż w tém zebraniu niewiast zachodzi jakaś tajemnica i że szczególniey dwie z tych dam, zdawały się bydź bardzo poruszone. Zapewna była tego przyczyna, gdyż to były dwie dawnieysze przyjaciółki, z których jedna uwiodła drugiey, jey kochanka. Opuszczona kochanka, uszczęśliwioną swą rywalkę wyzwała na pistolety, ta przyjęła pojedynek i nakoniec ze swemi sekundantkami udały się do lasku Vincennes. Obie rywalki wzajemnie wystrzeliły z pistoletów, lecz, na szczęście, pistolety były tak małe i tak słabo nabite niedoświadczonemi rękami sekundantek, iż żadney niezrządziły szkody. Pojedynkujące, którym rzecz ta zdawała się podobać, chciały jeszcze kilka kul zamienić; lecz temu sprzeciwiły się sekundantki, uradowane zapewna, iż to przeszło bez nieszczęśliwego przypadku, i oświadczyły, że honor obu dam jest zaspokojony. Potém nastąpiło pojednanie i wszystkie damy; które w emancypacyi zdawały się uczynić znaczne postępy, powróciły do Paryża."

— Rząd otrzymał dzisia następującą depeszę telegraficzną: „*Bayonna 25 Lipca o godz. 3 po połud.* Przeprawa Zariateguy przez Ebro potwierdza się; lecz Jenerał *Escalera* postępuje za nim z przewyższającemi siłami."— „*Bajonna 25 Lipca o 8 wieczorem.* Karolistowski Jenerał *Zariateguy* d. 20 z 9 batalionami i 4 szwadronami między Haro a Miranda bez żadney przeszkody przeszedł przez Ebro. Jenerał *Escalera* na ściganie go wyszedł z Pampelony d. 21. *Don Karlos*, przedsięwziąwszy marsz odwrótny, d. 19 przybył do Porrion i d. 20 maszerował na Cantavieja. Rozumiano, że chce na powrót przeyść przez Ebro; dla tego na wszystkie przechodowe punkta tey rzeki poszło zawiadomienie."— „*Narbonna 25 Lipca. Oraa* d. 15 ogłosił w Bunol biuletyn zwycięztwa. Korpus *Frayle* d. 16 pod Gatarą pobity został. *Serrador* odstąpił od oblężenia Castillo. D. 18 znaydowało się w Walencyi 165 więzni Karolistowskich i 600 ranionych Krystynistów; braknie tam pieniędzy. W Barcellonie rozumiano, że *Don Karlos* idzie na Madryt."

Dnia 28.

W roku teraźnieyszym obchod dni Lipcowych znacznie ograniczono. Pierwszy dzień wczora, przeszedł zupełnie spokoynie, w merowstwach rozdzielono tylko wsparcie ubogim. Dzisia od godziny 6 rano, fasady kościołów zawieszone żałobą, a w nich mają się odbydź msze żałobne, które ściągnęły wielką liczbę pobożnych słuchaczy. O godz. 10, 3—400 kawalerów Lipcowych udało się ku pomnikóm poległych podczas rewolucyi. Zauważano, iż żaden z nich niemiał swojego orderu, lecz każdy w pętelce miał ponsowy kwiat goździku.

— Podług doniesień z d. 24 wieczorem rozruchy ro-

отъ 24 ч. веч., совершенно усмирено; впрочемъ оно не было значительно.

— Одинъ здѣшній жур. увѣдомляетъ, что Генералъ *Риньи* отставленъ отъ должности.

— Изъ Боны отъ 14 ч. увѣдомляютъ, что Генералъ *Трецель* получилъ письмо отъ Герцога *Немурскаго*, въ которомъ его увѣдомляетъ, что онъ въ Сентябрѣ прибудетъ въ Африку, чтобъ участвовать въ экспедиціи противъ Константины.

— Правительство получило сегодня слѣдующую телеграфическую депешу: „*Бордо 26 Іюля.* Послѣ сраженія 15 ч. *Донъ Карлосъ*, поспѣшно отступилъ чрезъ Шельва, Абехуеля и Манцанера до Саррiонъ, куда прибылъ 19 ч. и 20 ч. выступилъ далѣе въ Сіерра де Ленаресъ въ направленіи къ Москерелла. *Ораа* слѣдовалъ за непріятелемъ и 18 ч. былъ въ Хуллилла. Онъ увѣдомляетъ что потеря *Донъ-Карлоса* въ сраженіи 15 ч. была гораздо значительнѣе, нежели сначала полагали. Министръ *Эрро* находится въ числѣ раненыхъ. Нѣтъ сомнѣнія, что Карлистская экспедиція употребитъ всѣ усилія, чтобы обратно перейти чрезъ Эбро.

— На сегоднишней биржѣ курсы безпрестанно возвышались. Реформистское стремленіе Англійскихъ выборовъ опять нѣсколько успокоило нашихъ спекулантовъ, ибо они могутъ питать надежду, что Министерство *Мельбурна* останется неизмѣннымъ въ правленіи.

29-го Іюля.

Герцогиня *Орлеанская* отправилась вчера въ сопровожденіи вдовствующей Наслѣдней Герцогини *Мекленбургъ-Шверинской*, въ церковь на улицѣ де Биллетъ для участвованія въ молебствіи въ память Іюльскихъ жертвъ.

— Принцъ *Жоанвильскій* 5 ч. на кораблѣ *Геркулесъ* отплыветъ въ Тулонъ и до океана будетъ его сопровождать вся Тулонская эскадра. Принцъ отправится сперва въ Мадеру и Тенериффъ, оттуда къ Африканскимъ берегамъ, на островъ Зеленаго Мыса въ Ріо-Жанейро и Багіа, въ Кайену, въ Мартинику, Гваделупу, Ямайку и Кубу, а потомъ предприметъ путешествіе по Соединеннымъ Штатамъ. Все его путешествіе вѣроятно будетъ продолжаться отъ 8 до 10 мѣсяцевъ.

— Бригъ *Лорїеръ* съ Викторомъ *Боаро*, изъ Бреста отплылъ въ Нью-Іоркъ.

— Пишутъ изъ Байонны отъ 25 Іюля: „Подтверждается, что Карлисты въ 3,600 чел. 22 Іюля между Гаро и Логроньо перешли чрезъ Эбро. Шесть баталіоновъ и одинъ эскадронъ состоятъ подъ командою Генерала *Эліо*. Всею экспедиціею командуетъ *Царіатееви*. Едва она перешла чрезъ Эбро, какъ напали на нее конституціонныя войска изъ Гаро и Логроньо. Солдаты твердо вѣрили, что ихъ поведутъ въ Мадритъ, однако одинъ Штабъ-Офицеръ убѣдилъ, что Командиръ получилъ повелѣніе, соединиться съ *Донъ-Карлосомъ* для подкрѣпленія его войскъ потерпѣвшихъ значительный уронъ. Не безъ основанія думаютъ, что еще вышли двѣ Карлистскія экспедиціи."

— *Жур. Преній* замѣчаетъ о Испанскихъ дѣлахъ: „Экспедиція *Донъ-Карлоса* совершенно уничтожена и пораженіе, которое онъ потерпѣлъ 15 ч. при Хивѣ, принудила его отступить въ небольшое Карлистское укрѣпленіе Кантавіеха, на границахъ Нижней Аррагоніи. Всѣ письма и депеши не оставляютъ въ семъ отношеніи никакого сомнѣнія. Дѣла явно обращаются въ пользу конституціоннаго оружія."

— *Gazette de France* почитаетъ невозможнымъ, чтобы *Донъ-Карлосъ* намѣренъ былъ обратно перейти чрезъ Эбро, но напротивъ полагаетъ, что обратное движеніе *Донъ-Карлоса* имѣетъ цѣлію только соединиться съ корпусомъ, недавно перешедшимъ чрезъ Эбро.

— Сегодня по случаю Іюльскихъ празднествъ биржа закрыта. (*A.P.S.Z.*)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 15-го Іюля.

Министръ иностранныхъ дѣлъ, предъ выѣздомъ своимъ въ деревню, имѣлъ продолжительную аудіенцію у Королевы, которая какъ увѣряютъ, объявила себя весьма расположенною въ отношеніи четвернаго союза. Тотчасъ отправлены курьеры во Францію и въ разныя гавани Государства и два парохода немедленно должны отплыть къ берегамъ Испаніи съ солдатами и аммуницією.

— Въ Лондонскихъ журналахъ сообщаютъ описаніе слѣдующаго исполненнаго тонкой вѣжливости и обнаруживающаго добродушіе поступка царствующей Королевы. Она написала письмо къ Королевѣ *Аделаидѣ*, сама его запечатала и надписала адрессъ: *Королевѣ*. Когда одинъ изъ придворныхъ чиновниковъ,

botników w Langres zupełnie uśmierzono; zresztą nie miały wielkiego znaczenia.

— Jeden z tuteyszych dzienników donosi, że Jenerał *Rigny* wyłączony został z czynney służby.

— Donoszą z Bony pod d. 14, Jenerał *Trezel* otrzymał list od Xięcia *Nemours*, w którym ten go zawiadamia, iż we Wrześniu przybędzie do Afryki, ażeby mieć udział w wyprawie do Konstantyny.

— Rząd otrzymał dzisia następującą depeszę telegraficzną: „*Bordeaux 26 Lipca.* Po bitwie d. 15 *Don Karlos* spiesznie przez Chelva, Abejuela i Manzanera cofnął się aż do Sarrion, dokąd d. 19 przybył i d. 20 udał się daley ku Sierra de Lenares w kierunku Mosquerela. *Oraa* postępował za nieprzyjacielem; d. 18 był w Chullilla. Donosi on, że strata *Don Karlosa* w bitwie d. 15 była daleko znacznieyszą, aniżeli z początku rozumiano. Minister *Erro* znayduje się w liczbie ranionych. Bezwątpienia wyprawa Karolistowska wszytkiego dołoży, ażeby napowrót przeyść przez Ebro.

— Na dzisieyszey giełdzie kursa ciągle się podnosiły. Reformistowskie dążenie wyborów Angielskich znowu nieco uspokoiło naszych spekulantów, gdyż mogą mieć nadzieję, że Ministeryum Melburnowskie pozostanie przy rządach.

Dnia 29.

Xiężna Orleańska udała się wczora w towarzystwie Dziedziczney-Xiężny Meklenburskiey wdowy, do kościoła na ulicy de Billettes, dla znaydowania się na nabożeństwie żałobném, za poległe ofiary Lipcowe.

— Xiąże *Joinville* d. 5 Sierpnia na okręcie *Herkules* wypłynie do Tulonu i aż do Oceanu przeprowadzany będzie przez całą eskadrę Tulońską. Xiąże uda się naprzód na Madeirę i Teneryffę, stamtąd ku brzegom Afrykańskim, do wysp przylądka Zielonego, do Rio-Janeiro i Bahia, do Cajenny, Martyniki, Guadelupy, Jamaiki i Cuby, a potém przedsięweźmie podróż po Stanach Zjednoczonych. Cała podróż bezwątpienia trwać będzie 8 do 10 miesięcy.

— Bryg *Laurier* z Wiktorem *Boireau* wyszedł znowu pod żagle z Brestu do Nowego Jorku.

— Donoszą z Bayonny pod 25 Lipca: „Potwierdza się, że Karoliści we 3,600 ludzi, d. 22 Lipca między Horo a Logrono przeszli Ebro. Sześć batalionów i jeden szwadron jazdy dowodzone są przez Elio. Cała wyprawa zostaje pod rozkazami *Zariateguy*. Zaledwo się przeprawiła przez Ebro, gdy na nią uderzyły woyska Konstytucyyne z Horo i Logrono. Żołnierze mocno wierzyli, że ich poprowadzą do Madrytu, lecz jeden ze Sztabs-Oficerów zapewnił, że dowódzca ma rozkaz połączenia się z *Don Karlosem* dla powiększenia wyznaczonych woysk jego, które znaczną poniosły stratę. Nie jest rzeczą bezzasadną, że wyszły jeszcze dwie inne wyprawy Karolistowskie."

— *Dziennik Rozpraw* zawiera następujące uwagi o sprawach Hiszpańskich: „Wyprawa *Don Karlosa* zupełnie jest zniszczona i porażka, którą d. 15 poniósł pod Chiva, przymusiła go cofnąć się do małey twierdzy Karolistowskiey Cantavieja na granicach Arragonii-Niższey. Wszystkie listy i depesze niezostawiują w tym względzie żadney wątpliwości. Rzeczy widocznie się kierują na stronę broni Konstytucyyney."

— *Gazette de France* poczytuje niepodobném, ażeby mogło bydź zamiarem *Don Karlosa* cofnąć się przez Ebro, rozumie raczey, iż odwrótne poruszenie *Don Karlosa*, ma tylko na celu połączenie się z korpusem, który niedawno przeszedł przez Ebro.

— Dzisia z powodu uroczystości Lipcowych giełda jest zamkniętą. (*A.P.S.Z.*)

Brytania Wielka i Irlandya.

Londyn, dnia 15 go Lipca.

Minister interessów zagranicznych przed wyjazdem swoim na prowincyą, miał długie posłuchanie u Królowey, która, jak zapewniają, oświadczyła się bardzo przychylnie względem poczwórnego przymierza. Wysłano natychmiast gońców do Francyi i do różnych portów krajowych, a dwa statki parowe, mają niezwłócznie płynąć z ludźmi i ammunicyą do brzegów Hiszpanii.

— Następujące, pełne delikatności, będące dowodem dobrego serca, postąpienie Angielskiey Królowey Panującey, czytamy w dziennikach tuteyszych. N. Pani napisała list do Królowey *Adelaidy*, który sama złożyła i zaadresowała: „*Do Królowey.*" Gdy jeden z urzędników dworu, którego jest obowiązkiem w takich o-

коего обязанностъ въ подобныхъ обстоятельствахъ заставляетъ обращать вниманіе на дѣла, замѣтилъ почтительно Королевѣ, что адрессъ собственно долженъ выражать *Вдовствующей Королевѣ*, Ея Величество отвѣчала: Знаю Я перемѣну въ титулѣ Королевы, однакожъ не желаю быть первою изъ тѣхъ, которые помнятъ объ этомъ.

— Въ цѣломъ Государствѣ готовятся уже къ новымъ выборамъ. Консерватисты рѣшились вездѣ оказывать сопротивленіе побѣдѣ. *О'Коннель* издалъ адрессъ къ Ирландскому собранію, въ которомъ объявляетъ: такъ какъ рѣшено, что юная Королева совершенно полагается на теперешнее Министерство, первое изъ всѣхъ около 600 лѣтъ, которое искренно желаетъ пособить Ирландіи, то по сему пускай соединится все около престола Королевы, для поддержанія ея Правленія. Далѣе говоритъ о проискахъ Торіевъ при выборахъ и совѣтуетъ завести избирательныя общества подъ названіемъ друзей Королевы. Стать въ равной степени съ Англіею, почитаетъ онъ цѣлію всѣхъ усилій Ирландцевъ.

— Между бумагами взятыми въ дворцѣ Султановъ въ Серингапатнамѣ, послѣ извѣстнаго *Типпо Саиба*, находится еще письмо *Бонапарте*, писанное къ первому, послѣ высадки на берега Египта. Письмо это очевидно удостовѣряетъ въ намѣреніяхъ *Наполеона* по занятіи Египта, которыя безсомнѣнія могли быть результатомъ Египетской экспедиціи. Это письмо, съ пропускомъ употребляемаго тогда республиканскаго названія, слѣдующаго содержанія.— „Въ главной квартирѣ въ Каирѣ. 7 ч. Плувіоза, VII года единой и нераздѣльной республики. Вы уже извѣщены о моемъ прибытіи на берега Чермнаго моря съ многочисленнымъ и непобѣдимымъ войскомъ, исполненнымъ надежды освободить васъ отъ владычества Англичанъ.— Пользуюсь этимъ случаемъ, чтобы васъ увѣдомить, что я желаю освѣдомиться отъ васъ касательно Маската и Моха, равнымъ образомъ въ отношеніи собственныхъ вашихъ политическихъ дѣлъ. Предлагаю Вамъ прислать ко мнѣ въ Суэцъ или въ Каиръ, человѣка умнаго, пользующагося вашею довѣренностію, который бы былъ уполномоченъ вступить со мною въ переговоры. Да усилитъ Господь Богъ ваше могущество и да покоритъ всѣхъ вашихъ враговъ.— *Бонапарте*.“ (*G. C.*)

Германія.

Ганноверъ, 29-го Іюля.

Король давалъ вчера частную аудіенцію Императорско-Россійскому Чрезвычайному Посланнику и Полномочному Министру при здѣшнемъ Дворѣ, Г-ну *Шредеру*, который имѣлъ честь вручить свою вѣрющую грамоту.

Аугсбургъ, 28 Іюля.

Сей часъ мы получили письма изъ Неаполя отъ 18 Іюля, въ которыхъ извѣщаютъ, что въ Палермо будто Вице-Король умерщвленъ, что многочисленныя шайки разбойниковъ безчинствуютъ въ городѣ и пр. 16, 17 и 18 ч. много кораблей съ войсками отправлены изъ Неаполя въ Палермо. Король самъ хотѣлъ было вмѣстѣ отправиться, но по настоятельнымъ просьбамъ своихъ Министровъ, остался. Первыя войска, прибывшія въ Палермо, встрѣтили сопротивленіе, и произошла небольшая драка. (*A.P.S.Z.*)

Испанія.

Мадритъ, 8-го Іюля.

Утверждаютъ, что Генералъ *Латръ*, назначенъ Вице-Королемъ и Генералъ-Капитаномъ Наварры.

— Говорятъ, что Г. *Мендизабаль* отправился въ Парижъ, ускорить переговоры въ отношеніи помощи и займа, что кажется невѣроятнымъ, особливо въ теперешнихъ обстоятельствахъ, когда присутствіе этого Министра въ государствѣ, полагается болѣе необходимымъ чѣмъ когда либо. (*G. C.*)

Валенція, 15-го Іюля.

Газ. *Vapor* содержитъ слѣдующее, о послѣднемъ сраженіи при Валенціи: „Сегодня поутру въ 1 часу прекрасная колонна *Ораа* выступила изъ Куарты, чтобы напасть на непріятеля, который по полученнымъ извѣстіямъ, слѣдовалъ въ Шиву. Генералъ *Ораа* напалъ на непріятеля и по сильномъ сопротивленіи, вытѣснилъ его изъ первой позиціи. Около 5 часовъ вечеромъ, Карлисты, отразивъ двукратное нападеніе нашихъ войскъ, начали отступать къ укрѣпленному мѣсту Ласъ Кабрилласъ. Двѣ роты Алавезскихъ солдатъ перешли къ нашимъ войскамъ. Сраженіе было кровопролитное. Поле битвы покрыто трупами. Цѣлой Наварской баталіонъ, будто совершено истребленъ.

— Въ *Guarda Nacional* содержится на счетъ сегожъ предмета: „Нашъ Генералъ *Ораа* и храбрые солдаты, разбили вчера совершенно войска Претенден-

koliczności zwracać na rzeczy uwagę, przypomniał z uszanowaniem Królowey, iż adres brzmieć właściwie powinien: „*Do Królowey wdowy.*“ N. Pani odrzekła: „Znam odmianę w tytule Królowey, nie chcę wszelako bydź pierwszą z tych, co o tém pamiętają.“

— W całym kraju zaczęto już przygotowywać się do nowych wyborów, Konserwatyści są gotowi stawić wszędzie opór zwycięztwu. *O'Connel* wydał adres do Irlandzkiego zgromadzenia, w ktorym oświadcza: iż gdy teraz rozstrzygło się, że młoda Królowa ma zupełne zaufanie w teraźnieyszém Ministeryum, które jest pierwszém ze wszystkich od lat 600, które pragnie szczerze dopomódz Irlandyi, wszystko zatém niechay się łączy około tronu Królowey dla wspierania jey Rządu. Mówi następnie o intrygach torysów przy wyborach, i radzi zaprowadzić zgromadzenia wyborcze pod nazwą przyjaciół Królowey. Postawienie się na równi z Anglią, nazywa on celem wszystkich usiłowań Irlandczyków.

— Pomiędzy papierami, zabranemi w pałacu Sułtanów Seringapatnam, po sławnym Tippo Sahibie, znayduje się jeszcze list *Bonapartego*, pisany do tegoż, po wylądowaniu w Egipcie. List ten daje dosyć widoczne przekonanie o zamiarach Napoleona podczas zajęcia Egyptu, które to zamiary mogły były niezawodnie bydź rezultatem wyprawy egiptskiey. List ten, pominąwszy używaną naówczas intytulacyą republikańską, jest osnowy następującey.— „W główney kwaterze Kairo, d. 7 Pluviose, roku VII, jedyney i nierozłączney rzeczypospolitey.— Jesteście już zawiadomieni o przybyciu mojém na pobrzeża Czerwonego morza, z liczném i niepokonaném woyskiem, pełném otuchy uwolnienia was zpod panowania Anglików.—Korzystam z tey sposobności aby Was zawiadomić, iż pragnę, abyście mi donieśli względem Maskat i Mocho, tudzież względem waszych własnych interessów politycznych. Wzywam Was abyście przysłali do mnie do Suez lub do Kairo, człowieka roztropnego, zaufanie wasze posiadającego, któryby był mocen weyść ze mną w układy. Niechay Naywyższy wzmaga potęgę Waszą, a pognębia nieprzyjaciół waszych.— *Buonaparte*. (*G. C.*)

Niemcy.

Hannower, 29-go Lipca.

J. Kr. Mość udzielił wczora audyencyą Cesarsko-Rossyyskiemu nadzwyczaynemu Posłowi i Ministrowi pełnomocnemu przy tuteyszym dworze P. *Schröder*, który miał honor złożyć przy tey okoliczności swe listy wierzytelne.

Auszpurg, 28-go Lipca.

Właśnie otrzymaliśmy listy z Neapolu daty 18 go Lipca, w których czytamy, iż w Palermo zamordowano Vice-Króla, iż liczne gromady zbóyców panowały w mieście i t. d.. D. 16, 17 i 18 wiele okrętow z Neapolu z woyskiem wysłano do Palermy. Król sam chciał wypłynąć, lecz na usilne prośby Ministrów wstrzymał się. Pierwsze woysko, które wylądowało do Palermy, napotkało opor; zaszła nie wielka utarczka.

Hiszpania.

Madryt, dnia 8 Lipca.

Zapewniają, że Jenerał *Latre* został mianowany Wice-Królem i Kapitanem Jeneralnym Nawarry.

— Mówią, że P. *Mendizabal* pojedzie do Paryża, dla przyśpieszenia układów o pomoc i pożyczkę, co nie zdaje się podobném do prawdy, zwłaszcza w teraźnieyszych okolicznościach, kiedy obecność tego Ministra w kraju, jest więcey potrzebną, niżeli kiedykolwiek była. (*G.C.*)

Walencya, 15 Lipca.

Vapor, o ostatniey bitwie pod Walencyą zawiera co następuje: „Dzisia rano o godz. 1, piękna kolumna Jenerała *Oraa* wyszła z Cuarte, dla uderzenia na nieprzyjaciela, który podług otrzymanych wiadomości zmierza na Chiva. Jenerał *Oraa* uderzył na nieprzyjaciela i wyparł go po mocnym oporze z pierwszego jego stanowiska. O godz. 5 wieczorem, Karoliści odparłszy dwa uderzenia woysk naszych zaczęli się cofać ku obronnemu stanowisku Las Cabrillas. Dwie kompanie Alawayczyków przeszły do woysk naszych. Walka była bardzo morderczą. Pole bitwy okryte trupami. Cały batalion Nawarski ma bydź zniszczony.“

— W *Guarda Nacional* czytamy o teyże rzeczy: „Nasz Jenerał *Oraa* i waleczni nasi żołnierze, wczora zupełnie pobili woysko Pretendenta. Walka trwała dzień

та. Сраженіе продолжалось цѣлый день и было кровопролитно. Хива взята была штыками и опять отнята. Наварцы двинулись сомкнутыми колоннами впередъ и успѣли занять прежнюю свою позицію, но наши солдаты устрѣмились на непріятеля, гдѣ онъ сосредоточилъ свои войска, разорвали его ряды и удержали за собою поле сраженія. Число плѣнныхъ полагаютъ отъ 500—600 человѣкъ. Три роты перешли къ нашимъ войскамъ. *Донъ Карлосъ* будто бѣжалъ въ Санъ-Матео. Издано повелѣніе, чтобы всѣ повозки какія только собрать можно, отправить въ Куарте, для перевозки множества раненыхъ въ Валенцію.— 400 человѣкъ изъ корпуса *Кабреры*, попавшихъ въ плѣнъ, разстрелены. (*A.P.S.Z.*)

Италія.

Римъ, 20-го Іюля.

Здѣсь холера единственнымъ предмѣтомъ разговора, такъ, что самыя Испанскія происшествія, на которыя прежде обращали большое внимание, сдѣлались маловажными. Извѣстіе о появленіи сей болѣзни въ Монте Ст. Джіованни, которое прежде было опровержено, къ сожаленію теперь подтверждается. Холера обнаружилась на границѣ въ Сепрано, старомъ Фрегалли и въ Гарильяно, называемомъ также Лира. Местечко сіе отстоитъ отсюда только на 70 миль, и уже отдѣлено отъ другихъ городовъ, которые объявлены не безопасными — Кромѣ Сициліи, гдѣ холера свирѣпствуетъ въ полномъ смыслѣ сего слова, сія печальная болѣзнь будто также появилась опять въ Генуѣ, въ южной Франціи и во многихъ другихъ мѣстахъ, такъ, что мы здѣсь, если подтвердится сіе извѣстіе, по принятому одинажды основанію, будемъ заперты отъ всѣхъ краевъ.

— По донесеніямъ съ Италіанскихъ границъ, къ будущему сбору войскъ въ Ламбардіи, Фельдмаршалъ *Радецкій* дѣлаетъ уже приготовленія. Полагаютъ, что въ лагерѣ будетъ собрано около 30,000 чел. для произведенія, какъ обыкновенно, полевыхъ маневровъ въ большомъ видѣ. (*A.P.S.Z.*)

Неаполь, 13-го Іюля.

По оффиціальной бюлетени заболѣвшихъ холѣрою, въ здѣшнемъ городѣ умерло отъ нея: съ 3 на 4 ч. 374, съ 4 на 5, 376; съ 5 на 6, 329; съ 6 на 7, 314; съ 7 на 8, 338; съ 8 на 9, 365; съ 9 на 10, 316, всего умерло 2,432.— также бюлетень изъ Палермо представляетъ слѣдующій результатъ: съ 28 на 29 Іюня, умерло 60; съ 29 на 30, 183; съ 30 на 1 Іюля 247; съ 1 на 2 ч. 265; съ 2 на 3, 502; съ 3 на 4, 580; съ 4 на 5, 712; съ 5 на 6, 835; съ 6 на 7, 995; съ 7 на 8, 1,105 особъ.— При общемъ смущеніи господствующимъ въ Палермѣ, невозможно было сдѣлать вѣрнаго списка умершимъ, однакожъ упомянутый списокъ почерпнутъ изъ оффиціальнаго источника. Впрочемъ одно обстоятельство можетъ еще болѣе увеличить бѣдствіе сего послѣдняго города, именно, что всѣ померщіе лежатъ по домамъ, ибо нѣтъ никого, ктобы могъ ихъ собирать и хоронить. Чтобы представить себѣ весь ужасъ, какому подвергнутъ этотъ городъ, нужно знать, что ½ народонаселенія оставила городъ, такъ, что неосталось болѣе 110, а наиболѣе если 115 т. душъ, лишенныхъ всякой помощи. Лекари также удалились, а аптеки подобно другимъ лавкамъ, закрыты. Правительство отправило туда корабли снабженные нетолько войскомъ для подкрѣпленія гарнизона, но также для снабженія жизненными припасами, медикаментами и прочими потребностями, и нѣкоторое число лекарей, для доставленія несчастнымъ помощи. Отправлено также нѣсколько сотъ галерныхъ узниковъ, предназначенныхъ для хороненія умершихъ; ихъ увѣрили, что по окончаніи этого они будутъ освобождены. Здѣсь въ Неаполѣ, зараза начинаетъ уменьшаться, но въ провинціи усиливается. (*G. C.*)

Турція.

Константинополь, 27-го Іюня.

По послѣднимъ извѣстіямъ съ Персидскихъ границъ, отъ 10 ч. с. м. племена Курдовъ не переставали предпринимать набѣги даже до границъ Ерзерума. *Эссадъ* Паша получилъ повелѣніе преслѣдовать ихъ, что и исполнилъ немедленно. Съ того времени безопасна по крайней мѣрѣ дорога, по которой слѣдуютъ караваны и даже заведенъ правильный ходъ почты, перемѣняющійся дважды въ мѣсяцъ.

— Въ Дарданеллахъ вспыхнулъ сильный пожаръ, обратившій въ пепелъ значительные запасы хлѣба и военныхъ снарядовъ, составлявшихъ собственность Порты.

— Послѣднія извѣстія изъ Каира и Александріи, отъ 9 ч. с. м. доносятъ о нѣсколькихъ банкротствахъ примѣчательнѣйшихъ торговыхъ домовъ въ этихъ городахъ. Всѣ дѣла остановились; самъ даже Вице-Король, ощущаетъ слѣдствія этой несостоятельности. (*G. C.*)

cały i była nader krwawą. Chiva była wzięta bagnetem i znowu odebrana. Nawarczykowie w ściśnionych kolumnach posunęli się na przód, i udało się im znowu zająć swoje stanowisko, lecz nasi żołnierze rzucili się na nieprzyjaciela, gdzie stał naygęściey, przebili jego szeregi i otrzymali plac bitwy. Liczbę wziętych w niewolę podają od 500—600. Trzy kompanii przeszły do woysk naszych. *Don Carlos* miał umknąć do San Mateo. Wydany został rozkaz, ażeby wszystkie wozy, jakie tylko zebrać można, wysłać do Cuarte dla przewiezienia do Walencyi wielkiey liczby ranionych. — 400 ludzi z korpusu *Cabrery*, wziętych w niewolę, rozstrzelano." (*A.P.S.Z.*)

Włochy.

Rzym, 20-go Lipca.

Cholera jest tu jedynym przedmiotem rozmowy, tak, że same wypadki Hiszpańskie, na które zwracano przedtém wielką uwagę, w tym momencie stały się rzeczą uboczną. Od czasu jak zaprzeczono wybuchnienie tey choroby w Monte S. Giovani, na nieszczęście mamy dopiero potwierdzenie, iż ona się pokazała w nadgraniczném mieyscu Ceprano, starym Fregalla, w Garigliano, tak nazywanym Liri. Miasteczko to odległe jest ztąd tylko 70 mil i zostało odłączone od wielu okolic, które ogłoszono jako podeyrzane.—Oprócz Sycylii, gdzie cholera grasuje w całém znaczeniu tego wyrazu, miała się także znowu pokazać ta smutna choroba w Genui, południowey Francyi i w wielu innych mieyscach, tak że my tu, jeśli się potwierdzą te wiadomości, podług przyjętey raz zasady, wkrótce od wszystkich będziemy zamknięci krajow.

— Podług doniesień od granic Włoskich, do mając go nastąpić zkoncentrowania woysk w Lombardyi, Feld-Marszałek *Radecki* czyni już przygotowania. Rozumieją, iż w obozie zgromadzonych będzie około 30,000 ludzi, i jak zwyczaynie wykonane będą obroty polowe na wielką szalę. (*A. P. S. Z.*)

Neapol, 13-go Lipca.

Podług urzędowego biuletynu cholerycznych, umarło na tę chorobę w tuteyszém mieście: z 3 na 4-ty, 374 osób; z 4 na 5 ty, 376; z 5 na 6 ty, 329; z 6 na 7-my, 314; z 7 na 8-my, 338; z 8 na 9-ty, 365; z 9 na 10-ty, 316; umarło razem 2432 osób.— Taki sam biuletyn z Palermy, przedstawia następujący rezultat: z 28 na 29 Czerwca, umarło 60 osób; z 29 na 30-sty, 183; z 30 na 1 Lipca, 247; z 1 na 2-gi, 265; z 2 na 3ci, 502; z 3 na 4-ty, 580, z 4 na 5-ty, 712; z 5 na 6 ty, 835; z 6 na 7 my, 995; z 7 na 8-my, 1105 osób.— Przy ogólném smutku, jaki panuje w Palermo, nie było podobieństwem zrobić spisu umarłych, któryby ściśle był rzetelnym, powyższe przecież podanie z urzędowego pochodzi źrzódła. Jedna wszakże okoliczność nie może niestety jak tylko pogorszyć tego ostatniego miasta, to jest: że niemal wszyscy umarli leżą po domach, bo nie masz nikogo, ktoby ich chciał zabierać igrzebać. Żeby mieć wyobrażenie całey okropności, jakiey to miasto podlega, trzeba wiedzieć, że połowa ludności opuściła miasto, tak dalece, że nie pozostało w niém jak 110, a naywięcey 115 tysięcy dusz, wszelkiey pozbawionych pomocy. Lekarze wynieśli się także, apteki pozamykano podobnie jak inne sklepy. Rząd wysłał tam okręty opatrzone nietylko woyskiem na wzmocnienie załogi, ale mające przytém zapasy żywności, lekarstw i t. p. potrzeb, tudzież pewną liczbę lekarzy, aby nieść pomoc nieszczęśliwym. Posłano także kilkaset więźniów galerowych przeznaczonych na grabarzy; zapewniono ich, że po dokonaniu tey czynności, będą za nią wolnością udarowani. Tu w Neapolu, zaczyna się zmnieyszać zaraza, ale natomiast na prowincyi powiększa się. (*G. C.*)

Turcya.

Konstantynopol, d. 27 Czerwca.

Podług ostatnich doniesień od granicy Perskiey daty 10 b. m., pokolenia Kurdów nie przestawały czynić wycieczek aż do granic Erzerum. Dano rozkaz *Essad*-Baszy, aby je ścigał, co on bezzwłocznie dopełnił. Odtąd bezpieczna jest przynaymniey droga, po którey idą karawany, a nawet ustanowiono regularny bieg poczty, dwa razy na miesiąc zmieniający się.

— W Dardanellach wybuchnął mocny pożar, który obrócił w perzynę znaczne zapasy zboża i potrzeb wojennych, własnością Porty będących.

— Ostatnie wiadomości z Kairu i Alexandryi, daty 9 b. m., donoszą o kilku upadłościach znaczniejszych domów handlowych w tych miastach. Wszystkie interessa zatamowały się; sam nawet Vice-Król uczuwa skutki tego ciosu. (*G. C.*)

ВИЛЬНА. Типограф. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Августа 3 д. 1837 г.—Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. *Левъ Боровскій.*